

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ครั้งที่ 1/2551

วันจันทร์ที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ชั้น 28

ผู้มาประชุม

1. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
นายสมัคร สุนทรเวช	
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	รองประธานกรรมการ
นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	
3. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	
4. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
นายมานะ หลีกทอง (แทน)	
5. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
นายสุกิจ เจริญรัตนกุล (แทน)	
6. อัยการสูงสุด	กรรมการ
นายสมชาย ฐวิจิตรสุวรรณ (แทน)	
7. เจ้ากรมพระธรรมนูญ	กรรมการ
พลโทสายัณห์ อรรถเกษม (แทน)	
8. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
พลตำรวจเอกวงกต มณีรินทร์ (แทน)	
9. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
คุณพรทิพย์ จาละ	

/10. เลขานุการ...

10. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายศราวุธ เมนะเสวต	กรรมการ
11. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พันตำรวจเอกปสพกรณ์ โพธิ์สุข (แทน)	กรรมการ
12. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นายชาติชาย สุทธิกลม (แทน)	กรรมการ
13. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นายสุวัฒน์ วาณีสุนทร (แทน)	กรรมการ
14. เลขานุการคณะรัฐมนตรี นายสุรชัย ภูประเสริฐ	กรรมการ
15. เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง นายสุชาติ เวโรจน์ (แทน)	กรรมการ
16. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล (แทน)	กรรมการ
17. เลขานุการเนติบัณฑิตยสภา ม.ร.ว.ประเคิมสวัสดิ์ สวัสดิวัฒน์ (แทน)	กรรมการ
18. นายวิชัย ตันติกุลานันท์ คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
19. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม นายพิษณุ โรจน์ พลับฐ์การ	กรรมการ
20. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางศรีพนม บุญนาค	กรรมการ
21. ผู้แทนสำนักงานประมาณ นายทรงยศ โรจน์วีระ	กรรมการ
22. นายเรวัต น้าเฉลิม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม	กรรมการ
23. พลตำรวจเอกชาญชิต เพ็ชรเลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญาวิทยา	กรรมการ
24. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	เลขานุการ
25. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นายกอบเกียรติ กสิวิวัฒน์	ผู้ช่วยเลขานุการ

/26. รองผู้อำนวยการ...

26. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิทยา สุริยะวงศ์

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ติตราชการ
2. นายกสภานายความ	ติตราชการ
3. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ติตราชการ
4. นายโสภณ รัตนากร	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายยงยุทธ วีระพงศ์	สำนักงานอัยการสูงสุด
2. นายอำนาจ เจตน์เจริญรักษ์	สำนักงานอัยการสูงสุด
3. พันตำรวจโทหญิง พรพิมล อุดมโชติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทร์รางสุ	กระทรวงยุติธรรม
5. นายสมณ์ พรหมรส	สำนักงานกิจการยุติธรรม
6. นายวัลลภ นาคบัว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
7. พันตำรวจโทพงษ์ธร ธัญญศิริ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
8. นางสาวดวงหทัย แนวพนิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
9. นางสาวปริยานุช จริงจิตร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
10. นางสาวศศิวิมล วงะรักษ์เลิศ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2550 ไปยังคณะกรรมการฯ ตามหนังสือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่ ขธ 0902/2613 และ ขธ 0902/2614 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2550 ซึ่งผลปรากฏไม่มีหน่วยงานใดที่ขอแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2550

/ระเบียบวาระที่ 3...

ระเบียนวาระที่ 3

เรื่องเพื่อทราบ

3.1 รายงานสถานการณ์กระบวนการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ และสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมจากภาคประชาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 - 2550 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2551) ทั้งนี้ได้นำมาจัดทำรายงานประจำปี สำหรับเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนางานกระบวนการยุติธรรมต่อไป

ภาพรวมสถานการณ์กระบวนการยุติธรรม

1. ด้านองค์กรและการบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพรวมของหน่วยงานในกระบวนการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช) กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) มีจำนวนบุคลากรรวม 211,867 คน งบประมาณปี พ.ศ.2551 รวม 66,007.86 ล้านบาท

1.2 ด้านการพิพากษาและการดำเนินอรรถคดี มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมบังคับคดี มีจำนวนบุคลากรรวม 22,392 คน งบประมาณปี พ.ศ.2551 รวม 17,017 ล้านบาท

1.3 ด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด/การพัฒนาพฤตินิสัย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีจำนวนบุคลากรรวม 20,066 คน งบประมาณปี พ.ศ.2551 รวม 9,893.35 ล้านบาท

1.4 ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีจำนวนบุคลากรรวม 292 คน งบประมาณปี พ.ศ.2551 รวม 552.07 ล้านบาท

1.5 ด้านการสนับสนุนในกระบวนการยุติธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีจำนวนบุคลากรรวม 1,247 คน งบประมาณปี พ.ศ.2551 รวม 1,212.68 ล้านบาท

โดยสรุปมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมรวม 19 หน่วยงาน มีจำนวนบุคลากรทั้งหมดรวม 255,864 คน และงบประมาณปี พ.ศ. 2551 รวม 94,682.96 ล้านบาท

/2. สภาพปัญหา...

2. สภาพปัญหาและผลการดำเนินงาน

2.1 ปัญหาร้องทุกข์และข้อขัดแย้ง พบว่าประชาชนยื่นเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2551 ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา ทั้งนี้สามารถดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้แล้วเสร็จร้อยละ 80

2.2 ข้อพิพาททางแพ่งและทางปกครอง มีปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลแพ่งและศาลปกครองเพิ่มสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง คดีแพ่งสามารถดำเนินการแล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ 66 มีคดีที่ค้างการพิจารณา ปี พ.ศ.2550 จำนวน 595,422 คดี สำหรับคดีทางปกครอง สามารถดำเนินการแล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ 65 มีคดีที่ค้างการพิจารณา ปี พ.ศ.2549 จำนวน 1,497 คดี

2.3 คดีอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ จากสถิติคดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งแบ่งแยกประเภทความผิดเป็น 4 กลุ่มฐานความผิด ได้แก่ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีชีวิตร่างกายและเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีที่น่าสนใจ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการจับกุมยังเป็นเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 38 ของจำนวนคดีที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้สำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ.2548 – 2549 พบว่ามีการรายงานเหตุอาชญากรรมต่อเจ้าหน้าที่เพียงส่วนน้อย ประมาณ หนึ่งในสาม เมื่อเปรียบเทียบกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริง

2.4 ปัญหายาเสพติด มีจำนวนผู้ถูกจับกุมในคดียาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 60,669 คน ในปี พ.ศ.2547 เป็น 85,543 คน ในปี พ.ศ.2549 และ 93,943 คน ในปี พ.ศ.2550 ซึ่งพื้นที่ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดมีกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ในจังหวัดหลักที่เป็นศูนย์กลางของสถานบันเทิง แหล่งท่องเที่ยว

2.5 ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีเพิ่มสูงขึ้นจาก 33,308 คนในปี พ.ศ.2547 เป็น 51,128 คน ในปี พ.ศ.2550 ซึ่งฐานความผิดส่วนใหญ่ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดยาเสพติด ความผิดชีวิตและร่างกาย และความผิดเกี่ยวกับเพศ ทั้งนี้อัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนมีประมาณร้อยละ 13

2.6 ปัญหาผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน มีผู้ต้องขังเด็ดขาดเพิ่มขึ้นจาก 112,684 คน ในปี พ.ศ.2549 เป็น 118,845 คน ในปี พ.ศ.2550 และ 122,642 คน ในปี พ.ศ.2551 (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2551) ซึ่งมีจำนวนผู้ต้องขังที่กลับมากระทำความผิดซ้ำ (ต้องโทษซ้ำ 2 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 14

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.1)

มติที่ประชุม

รับทราบ

3.2 การพัฒนาอาชีพของพนักงานรักษาความปลอดภัย

การพัฒนาพนักงานรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน จะมีส่วนสำคัญต่อการช่วยเหลือและสนับสนุนงานด้านกระบวนการยุติธรรม ช่วยปกป้อง ค้ำครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งยังสามารถช่วยแบ่งเบาภารกิจของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยในบางพื้นที่

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมการประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนให้มีมาตรฐาน รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมทั้งคุ้มครองผู้บริโภคในธุรกิจรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้กระทรวงยุติธรรมได้ยกร่างพระราชบัญญัติการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน พ.ศ. .... ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง โดยมีความแตกต่างในเรื่องของอำนาจคณะกรรมการที่ควบคุมและกำกับดูแลธุรกิจ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะอนุกรรมการด้านพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ได้พิจารณาเห็นควรสนับสนุนการพัฒนาพนักงานรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อยกระดับการประกอบอาชีพนี้ให้มีมาตรฐานสากล รวมถึงมอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรมประสานงานเข้าร่วมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน พ.ศ. .... โดยนำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาร่างกฎหมายดังกล่าว

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.2)

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในเรื่องการกำหนดมาตรฐานของการแต่งเครื่องแบบของพนักงานรักษาความปลอดภัย เรื่องระเบียบการพกพาอาวุธของพนักงานรักษาความปลอดภัย และเรื่องการกำหนดอัตราค่าบริการที่มีความเหมาะสมเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2552-2555

คณะอนุกรรมการด้านจัดทำ ประสาน ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ได้ยกร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2552 – 2555 ที่เป็นไปตามมาตรา 10 (1) แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงในส่วนของหน่วยงานราชการและองค์กรอิสระ ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนแม่บทฯ ได้มีการรับฟัง

/ความคิดเห็น...

ความคิดเห็นของประชาชนและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ที่เป็นไปตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง จัดเวทีระดมความคิดเห็นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดทำแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น รวมถึงจัดสัมมนาวิพากษ์ร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

สาระสำคัญของร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2552 -2555

วิสัยทัศน์

ระบบการอำนวยความยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย ถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และมีความเป็นสากล ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการงานยุติธรรมได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย และเสมอภาค ก่อให้เกิดสังคมที่มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และสมานฉันท์

พันธกิจ

- ▶ การบูรณาการประสานความร่วมมือระหว่างภาคีการพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- ▶ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและประสิทธิภาพการทำงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแสดงทิศทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมของประเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
2. เพื่อเป็นกรอบแนวทางการร่วมมือในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปโดยสอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน ตลอดจนใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

เป้าหมาย

1. ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมได้อย่าง สะดวก รวดเร็วและมีความพึงพอใจ
2. อาชญากรรม ข้อพิพาท ข้อร้องเรียนต่างๆ ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลง
3. กฎหมายมีการบังคับใช้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
4. ประชาชนมีความรู้สึกรับประกันความปลอดภัยและศรัทธาและเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ ในการดำเนินการ 5 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ประสานความร่วมมือและพัฒนาระบบงานยุติธรรม

ยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการและการส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมและลดการเกิดข้อพิพาท

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรม

ทางเลือก

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและบทบาทของภาคีการพัฒนาต่างๆ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.1)

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ในกระบวนการยกร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2552-2555 ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการพิจารณาให้ความสำคัญถึงเรื่องการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกหรือเชิงสมานฉันท์ เช่น การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท การชะลอการฟ้อง เพื่อรองรับการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก ซึ่งประเด็นดังกล่าวได้ถูกกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมและลดการเกิดข้อพิพาท และยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ทั้งนี้ ที่ประชุมได้เห็นควรผลักดันเรื่องดังกล่าวให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

2. แนวทางการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกหรือกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ที่เป็นแนวทางหนึ่งในการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาล ในปัจจุบันได้มีการพิจารณาร่างกฎหมายที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ

2.1 สำนักงานอัยการสูงสุดได้ยกร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. .... ขึ้น โดยมีสาระสำคัญคือเป็นกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการชะลอการฟ้อง สำหรับการกระทำผิดที่ไม่ร้ายแรงและไม่จำเป็นต้องนำคดีขึ้นสู่ศาล ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาและจัดทำร่างเป็น 2 แบบ คือ ร่างแบบที่ 1 (กำหนดให้ศาลทำหน้าที่ควบคุมการใช้ดุลพินิจสั่งชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการ) และร่างแบบที่ 2 (กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาชะลอการฟ้องทำหน้าที่ควบคุมการใช้ดุลพินิจสั่งชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการ) ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดไม่เห็นชอบด้วย และเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการด้านศึกษาวิจัยและพัฒนากฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อหาข้อยุติ ทั้งนี้ ในที่ประชุมได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณา

/ร่างพระราชบัญญัติ...

ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกครั้งก่อนเสนอเรื่องต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

2.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ยกร่างพระราชบัญญัติใกล้เคียงระงับข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญในการใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวนที่เกี่ยวกับความผิดอันยอมความได้ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ และความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี ด้วยการกำหนดแนวทางการสมานฉันท์เพื่อการใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญามาใช้ จะทำให้ผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้มีโอกาสประนีประนอมยอมความกัน เมื่อผู้ต้องหาสำนึกผิดและยินยอมปรับพฤติกรรม ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาและได้รับการชดใช้ค่าเสียหายโดยรวดเร็วทันที ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่าร่างกฎหมายทั้งสองฉบับมีความสำคัญและควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณารวมกฎหมายทั้งสองฉบับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีหลักการเดียวกัน โดยรวมจัดทำเป็นกฎหมายฉบับเดียว เพื่อความสะดวกในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2552 – 2555 โดยให้ปรับปรุงเนื้อหาสาระในยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมทางเลือกกว่าควรแก้ไขและพัฒนากฎหมายต่างๆ ที่มีหลักการเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก อาทิ ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติใกล้เคียงระงับข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. .... เป็นต้น ให้รวมอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน

2. เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ที่ประชุม จึงมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านศึกษาวิจัยและพัฒนากฎหมาย ดำเนินการพิจารณารวมร่างกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก แล้วนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

4.2 การจัดตั้งองค์กรการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 81 (4) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม โดยให้จัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ประกอบกับในบทเฉพาะกาล ตามบทบัญญัติมาตรา 303 (1) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญ จะต้องดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2550 เห็นชอบให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยงานรับผิดชอบร่วม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรมดำเนินการยกร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

/เนื่องจากคณะกรรมการ...

เนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่แต่งตั้งตามบทบัญญัติมาตรา 308 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 โดยมีศาสตราจารย์ คณิศ นนท เป็นประธานกรรมการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะการจัดทำกฎหมายที่จำเป็นต้องตราขึ้นเพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญต่อคณะรัฐมนตรี และจัดทำกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา 81 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ยกร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายโดยรวบรวมอำนาจหน้าที่ของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากเห็นว่า การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมจะต้องกระทำโดยการจัดระบบ โครงสร้างทางกฎหมาย

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายว่าการปฏิรูปกฎหมายเป็นการพิจารณาเรื่องของกฎหมายที่มีอยู่และกฎหมายที่จะร่างขึ้นใหม่ในภาพรวมของประเทศให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน แต่การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมเป็นเรื่องของการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีความเสมอภาคทั่วถึงกัน ซึ่งเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญ เน้นในคนละเรื่องแยกกัน แต่เป็นการดำเนินการที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ หากมีการรวมอำนาจหน้าที่ของการปฏิรูปกฎหมายและการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้ยกร่างขึ้น อาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการยกร่าง เฉพาะในส่วนของการจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมตามบทบัญญัติมาตรา 81 (4) และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

4.3 แนวทางการพิจารณาส่งคนออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยส่งผู้ร้ายข้ามแดน

เนื่องจากการส่งคนออกนอกราชอาณาจักรตามกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) และการเนรเทศ (Deportation) มีหลักการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น การพิจารณาว่าจะใช้กฎหมายฉบับใด ในการส่งคนออกนอกราชอาณาจักรจะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและเป็นปัญหาต่อการดำเนินงานของกฎหมายทั้งสองฉบับ ซึ่งกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นเรื่องระหว่างรัฐบาลของแต่ละประเทศที่ขอความร่วมมือระหว่างกัน ในทางอาญา เพื่อให้ส่งตัวกลับไปดำเนินคดียังประเทศผู้ร้อง ทั้งนี้ เป็นดุลพินิจของรัฐบาล สำหรับการเนรเทศเป็นการผลักดันบุคคลที่เป็นอันตรายต่อประเทศให้ออกนอกราชอาณาจักรซึ่งเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 54 มาตรา 36 มาตรา 12 และมาตรา 22 ดังนั้นหากใช้กระบวนการส่งคนออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองอย่างไม่มีควมระมัดระวัง อาจส่งผลกระทบต่อมาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้าย

/ข้ามแดน...

ข้ามแดน ซึ่งเป็นมาตรการทั่วไปที่รัฐพึงใช้เพื่อรักษาอำนาจอธิปไตยของประเทศ ในขณะที่เดียวกันหากขาดการปฏิบัติที่เหมาะสมก็อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้เช่นเดียวกัน

คณะอนุกรรมการด้านประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาส่งคนออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ “การดำเนินการส่งคนออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ควรดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อ ไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยเฉพาะในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบว่าบุคคลที่ต้องส่งออกนอกราชอาณาจักรมีรัฐต่างประเทศต้องการตัวบุคคลนั้นเพื่อ ไปดำเนินคดีอาญาหรือรับ โทษทางอาญาและทราบว่า การส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรเช่นว่านั้น จะเป็นการส่งตัวไปอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ประเทศนั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองควรต้องหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด และกระทรวงยุติธรรม ก่อนจะมีคำสั่งส่งบุคคลดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักร”

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายว่าควรมีการหารือในประเด็นดังกล่าวอีกครั้ง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวอาจมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ รวมถึงต้องพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนว่าลักษณะใดจึงจะใช้กระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือกระบวนการเนรเทศ

มติที่ประชุม มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาหารือในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนตามประเด็นของคณะกรรมการฯ อีกครั้งก่อนเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

4.4 ข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงกำหนดสถานที่ที่ใช้ในการควบคุม จำคุก และทุเลาการบังคับโทษจำคุก พ.ศ. ....

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับ ..) พ.ศ. 2550 ซึ่งได้บัญญัติให้มีการออกกฎหมายลำดับรองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมรวม 5 กรณี ได้แก่

- (1) กำหนดสถานที่อื่นที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังหรือจำเลย วิธีการควบคุมและมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา 89/1
- (2) กำหนดสถานที่อื่นที่ใช้ในการจำคุกผู้ซึ่งต้องจำคุกวิธีการควบคุมและมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา 89/2 (1)
- (3) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจำคุกเฉพาะวันในเรื่องจำหรือสถานที่อื่นตามมาตรา 89/2 (2)
- (4) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ซึ่งต้องจำคุกตามมาตรา 89/2 (3)
- (5) กำหนดสถานที่...

(5) กำหนดสถานที่ควบคุมผู้ซึ่งอยู่ระหว่างทุเลาการบังคับโทษจำคุก วิธีการควบคุม การบำบัดรักษาที่เหมาะสม และมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ตามมาตรา 246

คณะอนุกรรมการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อบังคับการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2550 ได้ดำเนินการยกร่างระเบียบข้อบังคับดังกล่าวเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดสถานที่ที่ใช้ในการควบคุมจำคุก และทุเลาการบังคับโทษจำคุก พ.ศ. .... ใน 2 ประเด็นดังนี้

1. การนำกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับกับกระบวนการยุติธรรมทางทหาร ซึ่งเป็นข้อสังเกตของผู้แทนจากกระทรวงกลาโหม โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวประกอบมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.2498 ที่กำหนดให้นำกฎหมาย กฎและข้อบังคับซึ่งออกโดยฝ่ายทหารมาใช้บังคับในการพิจารณาคดีทางทหาร แต่หากไม่มีกฎหมาย กฎและข้อบังคับฝ่ายทหารก็ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม และถ้าวิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่จะทำได้ ดังนั้น ในกรณีดังกล่าวหากกระทรวงกลาโหมเห็นว่าหลักการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่แก้ไขเพิ่มเติมมีความเหมาะสมกับวิธีพิจารณาคดีทางทหารแล้ว ก็สามารถที่จะออกกฎ หรือข้อบังคับ เพื่อใช้เฉพาะหน่วยงานของตนได้ หรือสามารถที่จะนำกฎหมายลำดับรองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ออกโดยกระทรวงยุติธรรมมาใช้บังคับได้เช่นกัน

2. การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่สถานที่ควบคุม จำเป็นต้องมีการสงเคราะห์ด้านเครื่องอุปโภคและบริโภคแก่ผู้ถูกควบคุม อาทิ เสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ และอาหารเช่นเดียวกับผู้ต้องขังในเรือนจำ จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในแต่ละกรณี ทั้งนี้อาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งبودคนุนเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว และอาจรวมถึงการจัดตั้งสถานที่ควบคุมใหม่ หรือการสนับสนุนสถานที่ควบคุมที่มีอยู่เดิม

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.4)

มติที่ประชุม เห็นชอบในการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการจัดตั้งสถานที่ควบคุมใหม่หรือการสนับสนุนสถานที่ควบคุมที่มีอยู่เดิม

4.5 ตราสัญลักษณ์คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ตามมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2550 วันที่ 19 ตุลาคม 2550 มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำแบบตราสัญลักษณ์ที่กรมศิลปากรได้ออกแบบจำนวนทั้งสิ้น 12 รูปแบบ เสนอต่อคณะอนุกรรมการภายใต้กรอบคณะกรรมการฯ แต่ละชุด ได้พิจารณาคัดเลือกในเบื้องต้น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ ซึ่งผลการ

/คัดเลือกตราสัญลักษณ์...

คัดเลือกตราสัญลักษณ์จากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ปรากฏว่ารูปแบบที่ได้รับการคัดเลือกมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.5)

มติที่ประชุม เห็นชอบตราสัญลักษณ์คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติใน รูปแบบที่ 3

4.6 ร่างรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

พ.ศ.2550

ด้วยมาตรา 10 (8) และ 16 (6) ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2549 ได้กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการฯ กำกับดูแลการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในกรณีนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำเนื้อหาาร่างรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550 ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

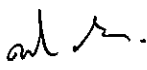
(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.6)

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550 และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุม เวลา 10.30 น.

พันตำรวจโท

(พงษ์ธร รัญญูสิริ)

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการการยุติธรรมแห่งชาติ

ผู้จกรายงานการประชุม

(นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม